

Egy felakasztott újságíróról

HANGÉRIEN RIPABLIK

KÁCSOR ZSOLT

Ma van a születésnapja Gimes Miklósnak, akinek a koporsója ott volt Nagy Imre, Losonczy Géza, Maléter Pál, Szilágyi József és az ismeretlen mártírok jelképes koporsója mellett a kivégzésük évfordulójára időzített újratemetésük napján a Hősök terén 1989. június 16-án.

Abban az évben voltam 17 éves, akkor már írónak és újságírónak készültem, engem tehát az újratemetett hősök közül leginkább Gimes Miklós személye érdekelt. Vagy még pontosabban: egy kivégzett újságíró, aki hős volt. Ez engem roppant mód izgatott, mert Magyarország ásványkincsekben és újságíró hősökben viszonylag szegény ország – igaz, ami a kivégzett hősök együttes számát illeti, abban már jobban állunk. Nagy, Gimes, Losonczy, Maléter, Szilágyi újratemetésén – immár a temetőben – Darvas Iván és Mensáros László több mint

Gimes Miklós mai születésnapja arra ad alkalmat, hogy körülnézzünk a mai újságíró-társadalomban leendő hősök után kutatva.

kétszáz, 1956 után kivégzett ember nevét olvasta fel (megjegyzem, azt a listát kedves volt egyetemi tanárom, Rainer M. János állította össze, megérdemli, hogy ebben a cikkben szerepeljen a neve).

Ami Gimest illeti, róla Révész Sándor újságíró írt egy remek monográfiát, annak az egykori Népszabadságnak az egykori munkatársa, amely napilapot (micsoda véletlen!) az 1956-os forradalom 60. évfordulójának évében szüntettek meg. De tárgyunkhoz most jobban illik az a szó, hogy „végeztek ki”. A Népszabadságot ugyanis kivégezték, nincs rá pontosabb kifejezés.

Gimes Miklós mai születésnapja arra ad alkalmat, hogy körülnézzünk a mai újságíró-társadalomban leendő hősök után kutatva. Nem, nem kivégzendő hősökről beszélek, mert ebben az országban természetesen soha többé nem szabad kivégezni senkit – inkább olyan leendő hősökről, akik idővel kételkedni kezdenek, majd megfogyan bennük a számukra most még elképzelhetetlen gondolat, de először csak kérdés formájában:

– Lehet, hogy tévedek? Lehet, hogy a rossz oldalon állok? Lehet, hogy nem látok tisztán? Lehet, hogy elvakított a pozícióm? Lehet, hogy a pénz csillogása elhomályosította előttem az igazság ragyogását?

Gimes a kommunista párt öklének számító Szabad Népnél hosszú éveken át rossz ügyet szolgált. Meggyőződéses kommunista volt, aki hitte, vallotta és terjesztette, hogy minden út a kommunizmusba vezet. Időbe telt, míg ráébredt: rossz ügyet szolgál, a magyar népnek ő és a lapja nem a hasznára van, hanem a kárára. De képes volt átgondolni és újraértékelni az életét.

A mai magyar újságíró-társadalomban szerintem vannak olyan emberek, akik meggyőződésből szolgálnak rossz ügyet. Nincsenek tudatában annak, hogy amit tesznek, az ellentétes a magyar nép érdekeivel, a tevékenységük pedig hátráltatja a társadalom fejlődését. Javaslom nekik, hogy mélyedjenek el Gimes Miklós és a Szabad Nép többi, a párttal később szembe fordult újságírójának, így Kornai Jánosnak, Vásárhelyi Miklósnak, Méray Tibornak vagy Kende Péternek az életében. Aztán tegyék föl maguknak a megigazuláshoz vezető első kérdést: „Lehet, hogy tévedek?”